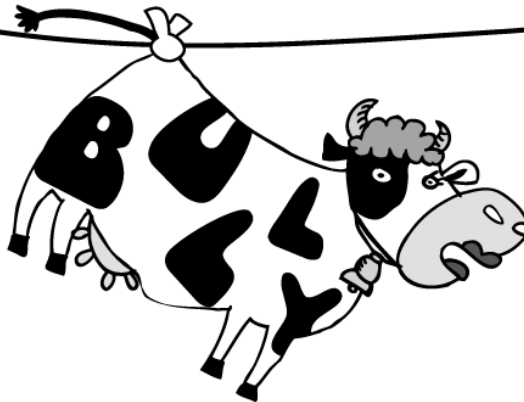

**MALA
SCENA** KAZALIŠTE

PREPOZNATLJIVO RAZLIČITI
www.mala-scena.hr

ANDRI BEYELER

KRAVA RUŽICA

Kazalište Mala scena; Medveščak 2, 10 000 Zagreb, Hrvatska; tel: +385 1 468 3352, 468 3373, 468 3374, 468 3944; fax: +385 1 468 3370; info@mala-scena.hr

ANDRI BEYELER

KRAVA RUŽICA

Redatelj: Ivica Šimić

Igraju: Ana Majhenić
i Nera Stipičević

Prevela: Maja Oršić Magdić

Scenografkinja: Dinka Jeričević

Kostimografkinja: Hana Letica

Skladateljica: Ivanka Mazurkijević

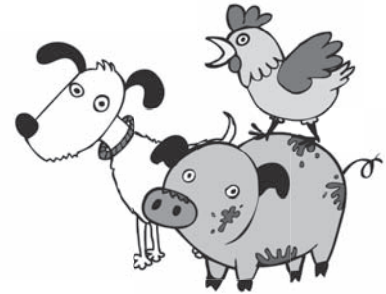
Fotografkinja: Ana Šesto

Likovno oblikovanje: Bruketa&Žinić

Producentica: Vitomira Lončar

Marketing i PR: Daniela Kos

Predstava je premijerno izvedena
u Maloj sceni 7. rujna 2009.

BULLYING – događa se i meni!

bullying = međuvršnjačko NASILJE
= NASILJE među djecom

Istraživanja pokazuju da su djeca i adolescenti danas nasilniji nego ikad prije.

Neki stručnjaci smatraju da zbog nasilja koje je postalo vrlo uobičajeno u medijima, djeca postaju neosjetljiva na nasilje.

Međuvršnjačko nasilje, zlostavljanje, agresija
engl. bullying = nasilje; bully = nasilnik; bully =

tiranizirati, prijetiti) - samo su neki od termina koji opisuju ponašanje koje se, nažalost, vrlo često nailazi među djecom – u školama, na igralištima, u vrtićima.

Što je nasilje među vršnjacima – bullying?

O bullyingu (*eng. bullying = nasilnik*) ili nasilju među djecom govorimo **kad jedno ili više djece uzastopno i namjerno uznemiruje, napada ili ozljeđuje drugo dijete koje se ne može (o)braniti.**

Opis jednog učenika – bullying je kao “**tiha noćna mora**”.

Kako prepoznati bullying?

To je ponašanje:

1. koje je namjerno i postojano (postoji jasna namjera da se nekoga povrijedi, nasilnik je ustrajan, a nasilje sustavno)
2. u kojem postoji nejednak omjer snaga i zloraba moći (jači – slabiji; skupina – pojedinac)
3. koje izaziva strah i negativne posljedice po žrtvu
4. koje se ponavlja tijekom dužeg vremena (tjedan, mjesec, polugodište...).

Istraživanja pokazuju da se najčešće događa od 4. do 8. razreda OŠ.

Rezultati istraživanja Poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba pokazali su da otprilike **svako četvrto dijete** doživljava barem jedan od oblika nasilja u školi skoro svakodnevno.

Nasilje među djecom možemo podijeliti u nekoliko oblika: **fizičko** (npr. udaranje, štipanje, čupanje), **verbalno** (npr. vrijeđanje, ismijavanje), **emocionalno** (npr. ignoriranje), **seksualno**, **kulturalno** (npr. vrijeđanje na vjerskoj osnovi) i **ekonomsko** (npr. iznuđivanje novca).

Novi oblici nasilja među vršnjacima koje nam donosi moderno doba

tehnologije jesu nasilje putem mobitela i cyberbullying.

Dijete najviše uči ono što vidi u obitelji.

Koja je uloga i važnost obitelji u pojavi nasilnog ponašanja djeteta?

Ako prezaposleni i financijski ugroženi roditelji prazne svoje frustracije na djeci, vičući te tjelesno i emocionalno ih zlostavljajući, nije neobično da toliko djece prihvaća nasilje. Ta djeca odrastaju navikavajući se na nasilje kao na normalan način okončavanja prepirke ili zadovoljavanja želje za posjedovanjem lijepih stvari – jakne, tenisica ili komada nakita. Vjeruju da je nasilje jedini odgovor i na najmanju provokaciju – kad su gurnuti, uvrijeđeni, kad izgube u igri ili izgube prijatelja ili djevojku. Ne znaju da je nenasilje bolje ili uopće ne znaju da postoji izbor. Iskustvo im govori da je nasilje najbrži i poštovanja vrijedan način da postignu svoje ciljeve.

Kao i svako drugo ponašanje, nasilje koristi onomu tko ga provodi. Ako dijete neku svoju potrebu zadovoljava nasilnim ponašanjem prema vršnjacima, potrebno je otkriti koja je to potreba te ponuditi alternativu i, umjesto nasilnoga načina, naučiti

ga nekom drugom ponašanju kojim tu istu potrebu može zadovoljiti.

Ako prepoznamo dječje nasilničko ponašanje, možemo ga pomoći i promijeniti – jer kako ga je dijete moglo naučiti, tako se od njega može i odučiti.

Kada posumnjati da se dijete našlo u ulozi žrtve?

Postoje znakovi koji nam mogu pomoći da prepoznamo ili posumnjamo da je neko dijete žrtva nasilništva. Neki od njih jesu:

- dijete je promijenilo svoje svakodnevno, uobičajeno ponašanje (iz jedne je krajnosti prešlo u drugu – bilo je povučeno, a sada postaje preaktivno ili preagresivno; ili je bilo živahno i aktivno, a sada postaje povučeno)

- često se žali da je bolesno i nastoji izbjeći odlazak u školu

- kući dolazi potrgane odjeće ili pribora

- ima neobjašnjive modrice, posjekotine, ogrebotine

- ima sve slabiji školski uspjeh

- gubi tek, loše spava

- postaje agresivno

- povlači se, pokazuje preplašenost

- nesigurno je i bez samopouzdanja.

Ističemo da nema jedinstvenog recepta za prepoznavanje žrtve! Svako je dijete jedinstveno i reagira na svoj, specifičan način.

ZAŠTO SE DJECA ŽRTVE NE ŽALE?

- važan čimbenik: strah od osvete i ismijavanja

- božan od osude druge djece jer će biti smatrana izdajicama

- strah da ih ni roditelj ni škola neće shvatiti ozbiljno i da će se situacija samo pogoršati

- žele sačuvati svoju anonimnost

VAŽNO!

U situacijama nasilja među vršnjacima iznimno je važno naglasiti djetetu koje je žrtva nasilja kako ono nije ni na kakav način odgovorno ni krivo za ružne postupke drugih ljudi. Oni koji su nasilni, odgovorni su za svoje ponašanje i trebaju snositi prikladne posljedice.

Odrasli ne smiju tolerirati nasilje među djecom, makar im izgledalo kao obična dječja igra.

Roditelji čija djeca pokazuju navedene znakove trebali bi razgovarati sa stručnjakom koji će im pomoći u shvaćanju djetetovih problema i savjetovati ih u prevenciji nasilnoga ponašanja.

Da bismo dijete smatrali nasilnikom u situaciji bullyinga, potreban je određen stupanj emocionalne, kognitivne i socijalne zrelosti. Minimalan stupanj potrebne zrelosti prisutan je već u uzrastu između 4. i 6. godine.

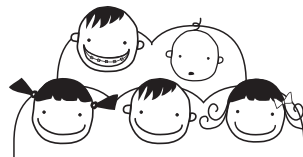
Dječaci su češće **prepoznati** kao nasilnici, što ne znači da djevojčice to nisu. **Dječaci su najčešće fizički** agresivni, što se lakše i češće primijeti.

Djevojčice su manje upadljive u nasilju jer je ono rjeđe fizičko, a češće **verbalno** (npr. zlobna ogovaranja, širenje kompromitirajućih priča, socijalno isključivanje i psihološko zlostavljanje).

Kod bullyinga je od posebna značenja **“publika”** – upravo zbog socijalne naravi ove podvrste agresije jer je važno pred nekim demonstrirati moć i snagu. Nasilna djeca često se “prave važnima” pred vršnjacima i svojim vjernim i odanim pratiteljima na taj način što zlostavljaju slabije. Nagrada je socijalnog karaktera (ili je barem nasilnik tako doživljava).

Nasilnici uvijek nađu opravdanje za svoje nasilništvo (“onaj drugi je provocirao”, “to je samo šala”) – no potrebno je imati na umu da **za nasilje nikad nema opravdanja!**

Što roditelji mogu učiniti ako je njihovo dijete nasilno?

- Jasno dajte do znanja da ne odobravate takvo ponašanje.
- Koristite svaku situaciju kako biste podučili dijete nenasilnom rješavanju sukoba.
- Ako mislite da ne možete riješiti problem, zatražite savjet stručnjaka.
- Ne tražite opravdanje za dijete – za nasilje nikad nema opravdanja!
- Ne zaboravite ga pohvaliti kada učini što dobro.

“To ne smiješ raditi. To nije lijepo!”...
Nije dovoljno samo to reći! Isto tako,
ni kazna nije jedino rješenje!

I nemojte zaboraviti – **RAZGOVARAJTE** – tražite od djeteta da vam ispriča što se dogodilo, pitajte ga što je željelo postići svojim ponašanjem, tražite od njega da se stavi u “cipele” svoje žrtve, pitajte ga kako bi drugačije mogao reagirati ... i

NIKADA NA NASILJE NE ODGOVARAJTE NASILJEM!

Kako suzbiti nasilje među djecom?

Kako bismo mogli pomoći djeci i spriječiti njihovo nasilno ponašanje, prvi je korak na nama odraslima. Možda će vas iznenaditi, ali najvažnije što odrasli mogu učiniti kad se suočavaju s neprimjerenim ponašanjem jest jasno izražavanje neslaganja i neprihvatanja nasilničkoga ponašanja te izražavanje zabrinutosti zbog takva ponašanja i posljedica koje ono ima za nasilnika i ostale.

Kad odrasli jasno stave do znanja da se nasilje neće tolerirati i dosljedno pokazuju da tako i misle, djeca će također usvojiti takve vrijednosti.

Na svima nama je da promijenimo svoje stavove, vjerovanja i ponašanja prema nasilju, kao i da budemo složni te odlučno djelujemo protiv svih oblika nasilja.

Više o temi možete saznati na sljedećim stranicama:

- Politika zaštite djece SOS KDI – *Sigurnost djece tiče se svih nas* na www.sos-dsh.hr

- publikacija Poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba na www.poliklinika-djeca.hr

- na stranicama UNICEFA: unicef.interactive1.hr

i u drugoj brojnoj stručnoj literaturi.

Vodič je napisala napisala Gordana Daniel,
pedagoška savjetnica, SOS Dječje-selo Hrvatska.

[SOS-DJEČJE SELO HRVATSKA](http://www.sos-dsh.hr)

SOS-Dječje selo Hrvatska
Zavrtnica 5/III, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Tel. +385/1/ 4610066, Fax. +385/1/4618208
sosdjse-hr@zg.htnet.hr, www.sos-dsh.hr

Zagreb
CROATIA

Projekt Edukacija djece
o bullyingu kroz kazališnu
predstavu realiziran uz podršku:

ZAGREBAČKI
HOLDING d.o.o.

SOS-DJEČJE SELO HRVATSKA

Sponzori
sezone:

WWW.ADOR.HR

vojničko oglašavanje

natural swedish cosmetics

bruketa vesna zrilc anita moe chris ana bernardica daniel radovan
miran mirel ivanika goga tanja rukoi sanja izzy dunja chado sandra
igor majja sanja đep fish davor ana bela imelka nevern gita thomek
snježka buzze thomas marina nikola lola bu ivan lana zrinka tomica
blue vanja kristina helena ivana katica marko danijela jelena tanja
ana sanja nives & žinić om

Slatka
tajna

Medijski
sponzori:

metropola
ZAGREB

MOJE DIJETE

R roditelji.hr

Moj vrtić.
MALI BUBIĆI - PRAVO JE DJETINJE OSJEĆANJE

sretnodijete.net

tportal.hr

KLINFO.HR
PRVI INFO VODIČ ZA KLINCE I RODITELJE

tajnica.hr

KAMO.hr
kino tv kazalište